

Omówienia książek i czasopism

Red.: Dominika Dudek, Joanna Rymaszewska

PSYCHIATRIA NA OBCASACH

Medical Education Sp. z o.o., Warszawa 2014, str. 280.

Na rynku pojawiło się właśnie nowe opracowanie dotyczące szeroko pojętej problematyki kobiecości jako przedmiotu zainteresowania psychiatrii, zatytułowane „Psychiatria na obcasach”, pod redakcją prof. D. Dudek i prof. J. Rymaszewskiej. Na ukazanie się podobnej pozycji oczekiwaliśmy ponad 10 lat – pierwszą były wydane w 2003 r. „Problemy zdrowia psychicznego kobiet” pod red. prof. J. Meder (Biblioteka Psychiatrii Polskiej, Kraków 2003).

„Psychiatria na obcasach” jest owocem zbiorowej pracy dziewiętnastu autorów będących przedstawicielami tak różnorodnych dziedzin jak psychiatria, psychologia, w tym psychoonkologia i psychologia sądowa, seksuologia, neurobiologia, endokrynologia.

Niech nikogo nie zwiedzie szata graficzna – tytułowe obcasy i chromosomy przypominające kolorowe motyle na okładce, stylizowana podwójna helisa na marginesach stanowią tylko smakowity dodatek do solidnej dawki cennych informacji. Ta okazałych rozdziałów praca, obejmująca 280 stron, zawiera trzynaście rozdziałów, z których każdy został opatrzony piśmiennictwem. Najkrótsza, bo zawierająca tylko 18 pozycji, lista piśmiennictwa zawarta jest w rozdziale dotyczącym zaburzeń lękowych u kobiet, ale większość rozdziałów kończy się piśmiennictwem liczącym 50–80 pozycji (i więcej).

Książkę otwiera znakomity rozdział autorstwa prof. J. Vetulaniego, który został poświęcony zagadnieniom różnic w morfologii i neurochemii mózgow kobiet i mężczyzn oraz ich konsekwencji dla pracy klinicznej psychiatrów. Kontynuację wątków biologicznych odnajdzie Czytelnik w rozdziale „Hormony a zdrowie kobiet” (D. Szcześniak, A. Zdrojowy-Welna, J. Rymaszewska), „Cięża w ekstremach wiekowych” (T. Milewicz, J. Krzysiek) czy „Psychiatria na niezbyt wysokich obcasach: psychologiczne i psychiatryczne aspekty starzenia się kobiet”. Niezwykle przydatna dla każdego praktyka będzie lektura rozdziałów poświęconych zaburzeniom psychicznym kobiet w wieku rozrodczym oraz problematyce depresji poporodowej (R. Jaeschke, D. Dudek), zaburzeniom lękowym (W.J. Cudała), jak również specyfice „kobiecego” uzależnienia od alkoholu (B. Bętkowska-Korpała). Z rozdziału dotyczącego zaburzeń jedzenia w perspektywie kulturowej (M. Janas-Kozik, M. Stochel) Czytelnik dowie się m.in. jakiego narzędzia samoopisowego można użyć przy diagnozie ortoreksji, czym jest diabulimia, brideoreksja czy anarchia jedzeniowa. Rozdziały „Przemoc wobec kobiet” (M. Makara-Studzińska) i „Kobieta jako sprawca przestępstwa” (J.K. Gierowski) obok aspektu psychiatrycznego tych zjawisk omawiają również związane z nimi aspekty

prawne. Szczególnie wartościowa wydaje się tu część rozdziału prof. J.K. Gierowskiego odnosząca się do „kulturowo” często pomijanego (nieostrzeżonego? przemilczanego?) problemu popełnianych przez kobiety przestępstw seksualnych, w sytuacji gdy – jak pisze Autor – w ostatnich latach wzrasta liczba kobiet dopuszczających się nadużyć seksualnych wobec dzieci. Rozdział „Zaburzenia seksualne kobiet” (S. Jakima) obejmuje omówienie modeli reakcji seksualnej od czasów Mastersa i Johnson (uwaga na literówkę w nazwisku Johnson na str. 213) i dysfunkcji seksualnych na podstawie klasyfikacji DSM-IV. Dla bardziej dociekliwych Czytelników – piąta wersja klasyfikacji DSM, o której również wspomina Autor, oznaczana jest arabską cyfrą „5”, nie rzymską „V” – być może jest to również sprawka chochlika drukarskiego. Rozdział poświęcony psychoonkologii i związkom choroby nowotworowej kobiet ze zjawiskami zachodzącymi w ich relacjach z bliskimi niewątpliwie będzie przydatny nie tylko dla psychoonkologów. Opracowanie wieńczy rozdział „Kobieta w psychoterapii” (S. Murawiec, A. Iwaszkiewicz), bardzo interesujący nie tylko z uwagi na podjęte (między innymi) kwestie znaczenia płci terapeuty(cki) dla procesu psychoterapii, ale także ze względu na liczne pytania kierowane do Czytelników sprzyjające refleksji zarówno nad poruszaną tematyką, jak i własną pracą jako psychoterapeuty(cki).

Redaktorki piszą w Słowie wstępnym: „Mamy nadzieję, że «Psychiatria na obcasach» zagości wśród Państwa lektur”. Mam przekonanie, że warto „Psychiatrię na obcasach” czytać i polecać innym.

Katarzyna Klasa